

[Rosing]

Således bliver hjemmestyrebetænkningens plan for overførsel af ansvarsområdet fra Danmark til Grønland opfyldt, dog på et noget tidligere tidspunkt end forudset, faktisk hele 12 år tidligere end forudset i slutningen af 1970'erne, da grunden til hjemmestyret blev lagt.

Jeg synes, der er grund til at ønske os til lykke hermed, men også gerne et held og lykke.

Steenholdt (V):

Det forslag, som vi her står med, er et kompromis, hvor mange også modstridende interesser har måttet bøje sig mod hinanden. Derfor mine rosende bemærkninger til alle forligspartierne. Der er nogle områder, som jeg set fra Grønland kunne have ønsket mig anderledes, ligesom der er flere ting, jeg og mit parti, Atassut, gerne havde været foruden.

Det er dog glædeligt, at tilskuddet til Grønland ikke er formindsket i forhold til sidste års finanslov; det er jeg tilfreds med. Hvis det ikke havde været tilfældet, kunne jeg måske have tilladt mig at protestere skarpt.

Grønlands landsstyre har udtrykt tilfredshed med forhandlingsresultatet og dermed tilskuddets størrelse. Men er resultatet nu også socialt forsvarligt, og er det økonomisk ansvarligt set i lyset af udviklingen i Grønland?

Jeg er skeptisk, når det betænkes, at pr. 1. januar 1992, om knap 14 dage, overgår sundhedsvæsenet i Grønland fra staten til Grønlands hjemmestyre.

Jeg, som er opdraget af en fanger, kan sige, at man kan ærgre sig meget, når fangstdyret var inden for rækkevidde, men man alligevel mistede det i sidste øjeblik.

Derfor har jeg ved flere lejligheder her fra Folketingets talerstol påpeget, at denne overdragelse af en for mig at se så betydningsfuld sektor ikke er forberedt grundigt nok, og at der er grund til at tage dette spørgsmål alvorligt; men det har ikke hjulpet. Det er ubegribeligt, når vi husker fra tidligere, hvorledes manglende grundlæggende forberedelser af overgangen af forskellige områder medførte alt for mange forbitrede udtalelser fra Grønlands landsstyre til den danske regering. Det er beklageligt, at vi ikke har lært af vores erfaringer og sørget for, at overdragelsen af sundhedsvæsenet i Grønland er grundigt forberedt, så økonomien i forbindelse hermed ikke kommer til at vakle.

Ved åbningsdebatten i begyndelsen af oktober fremhævede jeg bl.a., at alle kategorier af personale i Grønlands sundhedsvæsen forsøger at udføre deres arbejde på den bedst mulige måde og det under ofte meget dårlige arbejdsforhold. Snævre økonomiske rammer og som følge heraf konstant personalemangel gør arbejdet meget krævende for de ansatte i Grønlands sundhedsvæsen, men selv om jeg ofte har bragt disse problemer på bane, har det ikke hjulpet. Vi mangler stadig personale i sundhedssektoren, ligesom vore sygehuse trænger til modernisering. Sådan er situationen her, kort tid før vi overtager sundhedsvæsenet.

Vi må tage forholdene til efterretning. Hvis den grønlandske økonomi med tilskuddet iberegnet administreres med omtanke, kan vi måske lige få det til at løbe rundt, men vi må være realistiske og erkende, at bloktilskuddet fra Danmark er udhulet og slet ikke kan dække de faktiske omkostninger. Så der er lange udsigter til, at vi har midler til at sikre det fornødne personalegrundlag og en renovering af vores sygehuse.

Vi må heller ikke glemme den foruroligende stigning i antallet af HIV-smittede. Der er netop nu kommet meldinger frem om, at vi kan forvente en eksplosionsagtig vækst i antallet af HIV-positive og personer med AIDS i udbrud. En overlæge har advaret om, at det ikke kun er en lille gruppe, men hele befolkningen, der er i fare for at blive smittet. Hvis dette varsel holder stik, kan det blive nødvendigt med flere økonomiske midler både til behandlingen af de allerede smittede og til en forstærket oplysningskampagne om den uhyggelige sygdom.

Det er heller ikke denne gang lykkedes at sikre politiet i Grønland samme løn som deres danske kolleger på stedet. Jeg støtter tanken om samme løn for samme arbejde, og denne filosofi var da også udgangspunktet for Grønlands Politiforenings forhandlinger med Justitsministeriet om lønforbedringer. Selv om Grønlands politikorps fik støtte fra deres danske kolleger, lykkedes det stadig ikke at opnå det lønniveau, som kendes i Danmark. På Færøerne aflønnes politiet allerede på lige fod med deres danske kolleger.

Hr. justitsminister! Grønlands Landsting har afskaffet fødestedskriteriet i Grønland, så Justitsministeriet kan simpelt hen ikke være